

Klima- og miljøhensynet knyttet til vaskeritjenester og leie av tøy

Innledning

F.o.m 1.1.2024 tredder en ny endringsforskrift i kraft, der offentlige oppdragsgivere må som hovedregel vektlegge klima- og miljøhensynet med minimum 30% i alle anskaffelser. Her er det visse unntak, se anskaffelsesforskriften § 7-9. I den anledning ønsker oppdragsgiver tilbakemelding fra markedet på følgende klima og miljø relaterte spørsmål.

Oppdragsgiver vil gjøre leverandører oppmerksom på at poenget med denne markedsdialogen er først å fremst å få innspill til det videre arbeidet med klima- og miljøhensynet knyttet til anskaffelsen.

Oppdragsgiver ønsker generelt tilbakemelding på om det er andre relevante hensyn som bør tas knyttet til klima og miljø. Herunder tildelingskriterier, krav i kravspesifikasjonen og kontraktsvilkår. Merk at krav i kravspesifikasjonen og tildelingskriterier må være knyttet til selve ytelsen. Det vil si det vi anskaffer, som her er vaskeritjenester og leie av tøy. Oppdragsgiver kan ikke vektlegge klima- og miljøhensynet til selve leverandøren i disse to trinnene av anskaffelsesprosessen.

1. Resirkulert material (tildelingskriterium)

Oppdragsgiver synes det er positivt at leverandører har fokus på å gjenbruke materialer i nye tekstiler. Samtidig ser vi at det kan være utfordrende å dokumentere at resirkulerte materialer som benyttes er miljøvennlige. Her tenker oppdragsgiver for eksempel på det at de resirkulerte materialene som benyttes, kan opprinnelig ha inneholdt en del kjemikalier som da blir videreført til de nye tekstilene. Slik vi forstår det, er det ikke gode nok innsamlingssystemer tilgjengelig i markedet. Dette gjør det vanskelig å skille de ulike fibrene som tekstilene består av, samt teste fibrene for miljøgifter.

Oppdragsgiver har følgende spørsmål her:

- 1. Er det mulig å evaluere på andelen resirkulert material som benyttes i tekstilene som leveres til Oppdragsgiver, med tanke på at vi leier tekstilene?*
- 2. Er det mulig å dokumentere at andelen resirkulert material som benyttes i tekstilene er miljøvennlig?*

Tanken er da at leverandørene må oppgi en prosentandel som de forplikter seg til. At alt tøy som kommunen leier av leverandøren, må inneholde den oppgitt prosentandelen av resirkulert material. Leverandørene vil få poeng utefra denne prosentandelen, og det må være mulig å dokumentere dette.

Eventuelt at det plukkes ut noen av varelinjene i prisskjemaet med høyest estimert volum, og at leverandøren blir evaluert basert på prosentandelen for disse produktene.

2. Økologisk bomull og øko-tex 100 standard (Kontraktsvilkår)

Kunden ønsker å stille kontraktsvilkår om at alt tøy som inneholder bomull som leveres til Kunden i avtaleperioden, skal inneholde 100% økologisk bomull. Videre skal alt tøy som leveres være merket med øko-tex 100 standarden.

Dokumentasjonskrav: Leverandøren skal på forespørsel kunne dokumentere at tøyet som vi leier er i henhold til kravet. Leverandøren skal på forespørsel oversende statistikk som viser en oversikt over

det tøyet som er levert til Kunden, og at dette tøyet innehar den informasjon som kreves. Annen relevant dokumentasjon som kan dokumentere at kravet er oppfylt godtas. Kunden kan og foreta stikkprøver, for å se at kravet er oppfylt.

Oppdragsgiver har følgende spørsmål her:

- 1. Er det noen unntak med kontraktsvilkåret som Oppdragsgiver bør være oppmerksom på? Er det deler av tøyet som Oppdragsgiver etterspør, som ikke kan oppfylle kravet om økologisk bomull og/eller øko- tex 100 standarden.***

3. Lang levetid, reparasjon (tildelingskriterium)

Oppdragsgiver ønsker her å premie tekstiler som er laget med formål om lang levetid. I dette ligger det at produktet er designet for reparasjon og ombruk.

Leverandøren blir her premiert for å oppfylle kravene som er listet opp under. Det blir premiert for hvert av de opplistede tiltakene som leverandøren oppfyller.

Kravene skal bidra til at produktet er designet for lang levetid. Leverandøren får poeng dersom produktet er:

- Utformet slik at deler av produktet som er særlig utsatt for (bruks)skader enkelt kan byttes ut (eks. Utbyttbare kanter på bruksben og ermer)
- Utformet med stoff av høyere slitestyrke på utsatte områder hvor slitasje er normalt (knær, albuer osv.)
- Utformet slik at passformen er fleksible og kan benyttes av flere

Oppdragsgiver ønsker her at de opplistede tiltakene skal være etterprøvbare. Hvis Oppdragsgiver skulle ha brukt et slikt kriterium, ville vi vært tydelige på hva vi vektlegger under de ulike kravene. Dette for at leverandørene skal føle seg likebehandlet i prosessen og at de kravene som etterspørres er forholdsmessige og etterprøvbare.

Oppdragsgiver har følgende spørsmål her:

- 1. Oppdragsgiver ønsker her tilbakemelding på om det er andre krav som er relevante i evalueringen av lang levetid, reparasjon, og om det er mulig å stille samme tildelingskriterium i begge delkonkurransene?***

4. Emballasje (kontraktsvilkår)

Emballasjen som brukes for å beskytte produktene i denne avtalen skal kunne material gjenvinnes og til enhver tid oppfylle kravene i avfallsforskriften § 7-4, "Grunnleggende krav til emballasjens sammensetting mv." Samtidig skal det være fokus på å ikke bruke mer emballasje enn nødvendig av miljøhensyn i avtaleperioden.

5. Kjøretøy (kontraktsvilkår)

Kunden forbeholder seg retten til å kreve at leveranser utføres ved bruk av nullutslippsteknologi eller biogassteknologi som dertil minimum oppfyller euroklasse 6/VI. Kravet gjelder siste ledd i transporten, men kunden oppfordrer leverandører til å stille kravet videre ned i sin leverandørkjede.

Overnevnte krav til nullutslippsteknologi eller biogassteknologi gjelder fra 2025. Avtaleoppfølgingen av nevnte krav vil starte i slutten av 2025, det vil si at det ikke kreves at leverandøren har oppfylt kravet ved starten av 2025. Leverandøren skal dokumentere at kravet er oppfylt ved kundens avtaleoppfølging, her ved bruk av kjørelister og øvrig relevant dokumentasjon. Øvrig relevant dokumentasjon for biogass kan for eksempel innehold følgende informasjon: drivstoffprodusent, drivstoffleverandør, mengde, opprinnelse og sertifisering. Kunden påtar seg og retten til å gjennomføre stikkprøver, for å se at kravet som er stilt oppfylles.

6. Kurs i bærekraftig forbruk (kontraktsvilkår)

Formålet med å stille følgende kontraktsvilkår er å bevisstgjøre bærekraftig bruk av tekstilene som vi leier.

Formulering av kontraktsvilkår

Leverandøren skal gjennom hele kontraktsperioden bruke sine virkemidler til å bidra til mer bærekraftig bruk av tekstilene som leverandøren leverer til kunden. Med bærekraftig bruk menes her bruk som bidrar til lang levetid og reparasjon av tekstiler som blir ødelagt, og redusert forbruk.

Dette inkludere følgende tiltak:

1. Informasjon om bruk: Brukeren skal informeres om de vanligste måtene produktene blir ødelagt på, og hvordan dette kan unngås. Brukeren skal informeres om hvordan de best mulig skal ivareta produktene.
2. Kursing: Leverandøren skal levere kurs (uten ekstra kostnad) som bidrar til forlenget levetid. Kurset skal øke bevissthet hos brukerne og de som bestiller produktene. Kurset skal inneholde rutiner for hvordan produktene skal ivaretas og vedlikeholdes. Kurset skal gjennomføres som et e-læringskurs. Når kurset skal gjennomføres og hvor ofte avtales i et oppstartsmøte/kontraktsmøte.

Arbeidet med de overnevnte tiltakene skal være tema på statusmøtene/kontraktsmøtene, og leverandøren skal i samarbeid med kunden tilpasse tiltakene underveis i kontraktsperioden dersom det er hensiktsmessig for bedre å oppnå formålet. Nye tiltak kan innføres utefra ny tilgjengelighet i markedet, hvis det er hensiktsmessig.

Dokumentasjonskrav: Leverandøren skal legge ved en beskrivelse av sine tiltak og hvordan leverandøren skal jobbe med dette i kontraktsperioden. Beskrivelsen skal være på maks 1 A4-side.

Alternativt: Leverandøren skal på forespørsel fra kunden kunne dokumentere hvordan leverandøren jobber med de overnevnte tiltakene i kontraktsperioden.

Oppdragsgiver har følgende spørsmål her:

1. *Oppdragsgiver ønsker her tilbakemelding på om det er mulig å få til en slik ordning, sett opp mot formålet til anskaffelsen, og om der er andre tiltak som burde vært nevnt her?*

7. Miljøsertifisert vaskeri (kontraktsvilkår)

Leverandøren skal benytte seg av vaskeri/vaskerier i avtaleperioden som er et godkjent miljøsertifisert vaskeri. Miljøsertifisert vaskeri kan oppfylles ved å være Svanemerket, eller det kan fremlegges annen dokumentasjon på at kravene stilt til et Svanemerket vaskeri er oppfylt. Det betyr at Kunden her ikke krever at vaskeriet som benyttes er Svanemerket, men samtlige krav til et Svanemerket vaskeri må være oppfylt.

Annen dokumentasjon kan være dokumenter, sertifikater og attester på at kravene stilt til et Svanemerket vaskeri er oppfylt.

Hvis leverandøren ikke kan fremvise dokumentasjon på at de er et miljøsertifisert vaskeri, får leverandøren 12 måneder på seg fra avtaleinngåelse til å fremlegge slik informasjon.

Oppdragsgiver har følgende spørsmål her:

1. *Oppdragsgiver ønsker tilbakemelding på om dette kontraktsvilkåret blir for strengt? Oppdragsgiver ønsker her å dekke en del av kravene knyttet til vaskeritjenester, ved å stille krav til godkjent miljøsertifisert vaskeri. Det å være et Svanemerket vaskeri vil dekke en del av kravene knytte til klima og miljøbelastningen i anskaffelsen.*
2. *Hvilke andre typer miljøsertifisering som gjelder selve vaskeriet eksisterer i markedet?*

8. Miljøledelsessystem (kvalifikasjonskrav)

Oppdragsgiver vil stille følgende kvalifikasjonskrav i kommende anskaffelse.

Attester utstedt av uavhengige organer for miljøledelsesstandarder

Er leverandøren i stand til å fremlegge attester utstedt av uavhengige organer som dokumentasjon for at leverandøren oppfyller de angitte miljøledelsessystemene eller -standardene?

Beskrivelse av krav/dokumentasjon:

Se krav i felt C "Miljøledelsestiltak". Som dokumentasjonsbevis må attester for relevant miljøsertifisering som ISO 14001 eller EMAS, Miljøfyrtårn eller annen dokumentasjon kunne fremlegges på forespørsel. Alternativt kan krav til miljøledelsestiltak oppfylles ved dokumentasjonskrav som angitt i felt C "Miljøledelsestiltak".

Miljøledelsestiltak

Leverandør kan anvende følgende miljøledelsestiltak i forbindelse med utførelsen av kontrakten:

Beskrivelse av krav/dokumentasjon:

Krav: Leverandøren skal ha et miljøledelsessystem for å sikre at Leverandøren er egnet til å oppfylle miljøkrav stilt i konkurransegrunnlaget og kontraktsvilkårene. Dokumentasjonsbevis: Leverandøren skal på forespørsel kunne fremlegge en kortfattet redegjørelse, maksimalt én (1) A4- side, som oppgir Leverandørens uttalte miljømål, status for miljøarbeid i egen virksomhet og planlagte tiltak, av relevans for denne kontrakt. Alternativt kan kravet dokumenteres oppfylt ved å oppfylle dokumentasjonskrav som angitt i felt D og "Attester utstedt av uavhengige organer for miljøledelsesstandarder"

Oppdragsgiver har følgende spørsmål her:

1. *Oppdragsgiver mener her at dette kvalifikasjonskravet er knyttet til selve leverandøren, og at det er leverandøren som må være for eksempel ISO- sertifisert. I punkt 7 miljøsertifisert vaskeri mener vi at det er selve vaskeriet som skal være miljøsertifisert. Vi mener derfor at både punkt 7 og 8 må være en del av konkurransegrunnlaget. Har leverandørene noen kommentarer på dette?*

9. Andre krav til konkurransen

- **Flammehemmere:** Det skal ikke forekomme flammehemmere i tekstilproduktene. Dette inkluderer både organiske fosforbaserte flammehemmere og halogenerte flammehemmere.
Dokumentasjonskrav: Erklæring fra leverandøren om at flammehemmere ikke forekommer i de tekstilproduktene som skal leveres på avtalen.